

Colin Firth in 'The King's Speech' als de stotterende George VI

Stemadvies

Katja Schuurmans heesheid drukt intimiteit en opwinding uit. De stem van Agnes Jongerius is weinig beweeglijk, waardoor het lijkt alsof ze zich in zaken vastbijt.

Bij Johan Derksen en Herman Brusselmans brengt datzelfde gebrek aan beweging juist ironie tweeweg. En we vinden Yvon Jaspers zo aardig omdat ze een hoge, vrouwelijke en melodieuze stem heeft en ook nog eens met een zachte g spreekt, wat een teken heet te zijn van bescheidenheid.

Zo noemt professioneel operazangeres en stemcoach Elizabeth Ebbink nog tientallen voorbeelden van beroemde stemmen en hun effecten in haar boek *Ik hoor het aan je stem*. Heel crossmediaal doorspekt ze haar schrijfproduct met zogeheten QR-codes. Als u uw telefooncamera – houd hem niet te dichtbij – op de code naast de tekst over bijvoorbeeld Katja Schuurman richt, verschijnt op uw mobiel-tje een YouTube-filmpje met

haar stem (en een spannende bedscène).

Ebbink gaat in op de techniek, klank en sociale aspecten van een stem, en hoe je die vaak onbewust gebruikt. Daarbij komen nogal wat gemeenplaatsen langs: 'de homostem', vooroordelen over regionale accenten en het charisma van Barack Obama. Aan leuke wetenswaardigheden is evenmin gebrek. Wist u bijvoorbeeld dat Nederlandse vrouwen internationaal gezien het laagste stemgeluid hebben, waarschijnlijk vanwege hun economische zelfstandigheid, die minder noopt tot het benadrukken van hun vrouwelijkheid? Of dat die vervelende collega van u, die zich vaak

ironisch of sarcastisch uitlaat tijdens vergaderingen, zichzelf onmachtig voelt en naar invloed zoekt door zijn stem tegengesteld te laten klinken aan wat hij zegt?

Ebbinks vele voorbeelden uit de praktijk laten zien hoe een simpele wijziging in het stemgebruik invloed heeft op iemands voorkomen. Om beter te kunnen onderhandelen liet freelancer Caroline haar eeuwige glimlach varen, waardoor haar stem vanzelf zwaarder en serieuzer werd. En om meer respect van zijn klanten te krijgen, krikte debiteurenbeheerder Steven zijn stemvolume op. Voor de hand liggende oplossingen mis-schieten, maar iemand moet je

er toch even op wijzen. Achter in het boek en op de website van Ebbink staan oefeningen waarmee de lezer met zijn eigen stem aan de slag kan. Beroemde voorbeelden zijn te zien in de films *The King's Speech* en *The Iron Lady* (die in januari in première gaat). Hierin leren respectievelijk de Britse koning George VI en premier Margaret Thatcher aanzien te verwerven met hun stemgeluid.

Ebbink is niet alleen stemcoach, ze is ook psycholoog. Wellicht daardoor leest *Ik hoor het aan je stem* soms als een zelfhulpboek. Het lijkt ook een beetje op twee gedachten te hinken. De auteur wil professioneel inzicht geven in de stem als instrument, maar wil ook gewoon dat de lezer zich prettig voelt. Nadat ze authentieke stemmen als die van Barack Obama en Edith Piaf heeft beschreven, vat ze dat mooi samen: "Ach, er is zo veel te genieten aan mensen die, soms door schade en schande, zover zijn gekomen dat ze rond voor zichzelf uitkomen. Mijn wens is dat dit boek ervoor zorgt dat dat voor meer mensen bereikbaar wordt."

Karen Geurtsen

